

NARODNI DNEVNIK

Izloja vsak dan opoldne, izveniši nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČEVA ULICA ŠTEV. 18.
TELEFON ŠTEV. 553.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu šte. 13.633.

Proračun in stranke.

Nobena stvar ni za kvaliteto političnih strank tako merodajna ko proračun. Naj bodo gesla katerekoli stranke še tako lepa, so vendar brez vsake cene, če je proračunsko delo stranke slabo. Kajti proračun je praktična preizkušnja strankinega programa in njene sposobnosti za delo. Zato je tudi v vseh modernih parlamentih proračunska razprava najvažnejša in višek vsakoletnega parlamentarnega dela.

Če presojamo po proračunskem delu sedanji vladni stranki, potem ne vzdržita niti najmilejše kritike. Že dejstvo, kako sedanja vladna večina omalovažuje pomen proračunske debate, pove vse. Finančni zakon o dvanajstih letih je bil predložen poslancem četrt ure pred pričetkom razprave. Opozicijskim poslancom je bila s tem sploh odvzeta vsaka možnost temeljite presoje dvanajstletin in vendar je ravno pri proračunu sodelovanje opozicije državna nujnost. Razprava sama se je nato vršila v forsiranem tempu in višek vse modrosti vladne večine je bil, da je imela ona večino v skupščini. Vsi argumenti opozicije pa so bili a priori odklonjeni in prezrti. Vladna večina je s tem priznala, da ne loči strankarske od državne politike in v tem je njena največja obsodba.

V dvanajstine je vpleta vladna večina celo vrsto določb, ki niso v prav nobeni zvezi s proračunom. Najbolj značilno v tem oziru je pač to, da je dobil z dvanajstlinami prosvetni minister pooblastilo, da izda nov šolski zakon. Tega ni mogoče razumeti drugače, ko da je bil načrt prosvetnega ministra tako slab, da ni bilo mogoče — kljub vsej disciplini članov vladne večine — upati, da bi ga sprejela skupščina in da ga je bilo zato treba potem protipostavnega pooblastila vtihotapiti preko dvanajstlin. Da je temu res tako, je postalo jasno pred par dnevi, ko je bil prosvetni zakon objavljen in ko je javnost spoznala, da mora ta zakon glede slabosti tekmovali le še z vladnim načrtom tiskovnega zakona.

S tem vtihotapstvom zakonov je vladna večina pokazala svoje popolno nesposobnost, da bi ljudske volje in ustavnih določb ter se diskvalificirala kot moderna demokratska parlamentarna skupina.

Te dni je bilo objavljeno, da je novi proračun že izdelan in da izkazuje 11.920 milijonov dinarjev dohodkov. S ponosom dostavljajo vladni listi, da izkazuje novi proračun ravno toliko izdatkov in da je torej v ravnovesju. Blagor tistemu, ki veruje!

Posebnost naših proračunov je, da so fiktivni, zato prihaja vsako leto finančni minister z zahtevami po naknadnih kreditih in zato ostaja vsako leto dolžan na stotine milijonov. Po dvanajstlinah bi moral znašati proračun preko 12 milijard dinarjev in poslanec Krajač je dokazal, da bi znašal pri tem deficit še vedno najmanj 2 milijardi. Pri tem pa niso vpoštevani niti poviški uradniški plači, katere mora vlada po zakonu izplačati, niti vse one obveznosti, ki jih hoče prevzeti vlada z zakonom o kmetijskih kreditih, invalidskim zakonom, zakonu o sodnikih in o raznih mednarodnih dolgovih, katere bo tudi treba prirediti odplačevati. Poleg tega so na vseh poljih potrebne številne investicije, predvsem na Jadra in dela se državi škoda, če bi se zaradi fikcije nizkega in uravnovesenega proračuna odložilo vse te investicije.

Zato je proračun v višini 12 milijard čisto navadna demagogija, ki je vredna najhujše obsodbe. Za vse gospodarske kroge je jasno, da mora znašati nefiktiven proračun najmanj 18 milijard, ka-

Minister Stojančev, član vlade Cankova aretiran.

NOVI UBOJIL. — V RUŠČUKU UBITIH 15 INTELEKTUALCEV.

Beograd, 2. junija. Po vesteh iz Sofije je bil tam aretiran minister gradjevin Stojančev v Cankovem kabinetu radi zveze z atentatorji in radi prijateljstva z zemljelci. Sum pa je povečalo še dejstvo, da Stojančev ni bil navzoč v katedrali o priliki atentata. Oblasti smatrajo, da je on vedel za atentat v Sofiji. Straža je ustruelila nekega bivšega

ministra v Stambulijskijem kabinetu in predsednika sobranja za časa transporta v kaznilnico. Obsojena sta bila na 10 let ječe. Straža je izjavila, da sta oba hotela pobegniti in da je morala streljati.

Pred nekaj dnevi je bil v Sofiji ubit vpokojeni general Ličev. V Čustendilu je bil ubit pop Lidžikov. V Ruščuku je bilo ubitih od bombe 15 intelektualcev.

Seja radikalnega kluba.

TUDI V GLAVNO KONTROLO PRIDEJO SAMI RADIKALI.

Beograd, 2. junija. Včeraj dopoldne se je vršila seja radikalnega kluba v predsedništvu vlade. Seji je prisostvoval sam g. Pašić. Na seji so razpravljali o notranjih zadevah stranke in o politični situaciji. Na podlagi izjav nekaterih radikalnih poslancev izgleda, da ni brez podlage optimizem, ki je prišel v zadnjem času vse bolj prevladovati v vprašanju sporazuma med HSS in radikali.

Na sestanku so razpravljali tudi o reorganizaciji stranke in o kongresu, ki bi se moral vršiti v Beogradu. Zadnji kon-

gres se je vršil 1. 1920. Na dnevnem redu je bilo tudi vprašanje izpopolnitve glavne kontrole. Člane glavne kontrole predlaga državni svet narodni skupščini, ki od predlaganih članov izbere polovico. Radikali so včeraj v glavnem razpravljali o osebah, ki bi prišle v poštev. Vse to pa je še tajno, da se ne bi prejudiciralo sklepu državnega sveta. Vseskozi so radikali gotovi, da bodo njihovi člani izvoljeni, ker so dobili pri zadnjih volitvah v državni svet večino.

Pašić za odložitev pogajanj za sporazum.

Beograd, 2. junija. Po informacijah radikalnih krogov se doznava, da radikali zlasti Pašić stoji še vedno na stališču, da se imajo radičevci sporazumeti z nacionalnim blokom. Izgleda, da bi se mogla ta rešitev pričakovati šele v jeseni, ker solucija med nacionalnim blokom in radičevci še ni zrela.

Po zadnjem sestanku med Pavlom Radićem in Pašićem so utihnile vse govornice o sporazumu. Brezdvomno je, da je bila ta stvar odgojena po volji Pašića na nedoločen čas. V Beogradu pričakujejo povratka Pavla Radića, ker je bil po raznih informacijah Stjepan Radić zadovoljen s poročilom Pavla Radića.

VSLED PRAZNIKOV JE ZASTALO POLITIČNO ŽIVLJENJE.

Beograd, 2. junija. V političnih krogih je zadnja dva dni vladalo popolno zatišje, ker je bilo v Beogradu le malo poslancev. Danes bo z njihovim prihodom prišlo zopet normalno življenje, ki je bilo prekinjeno o praznikih. Danes popoldne se sestane sekcija zakonodajnega odbora za proučevanje tiskovnega zakona.

STJEPAN RADIĆ SE VEDNO OPTIMIST.

Zagreb, 2. junija. Po daljši konferenci s Pašićem, ki se je vršila v soboto, se je Pavle Radić vrnil v Zagreb in poročal o tem sestanku Stjepanu Radiću. Najprej so govorili o verifikaciji mandatov HSS, nato o poročilu anketnega odbora. O podrobnosti konference ni hotel P. Radić dati nobenih pojasnil. Potrdil je, da se stvar razvija zelo ugodno in da se tekom tedna morejo pričakovati nadaljnja pogajanja, o katerih uspehu on ne dvomi. Pavle Radić potuje danes v Beograd.

kor je tudi dejansko izkazoval proračun Davidovičeve vlade. Uganjalo se je tedaj proti temu visokemu proračunu mnogo demagogije in celo SLS, od katere so štirje ministri sodelovali pri sestavi tega proračuna, se ni branila agitacije proti previsokemu proračunu. Toda visok proračun ni nobena sramota in nobena napaka, temveč sramota in napaka nastane šele tedaj, če so bremena napačno razdeljena. Vsa modrost dosedanje naše finančne politike je obstojala v linear-

MINISTER DVORA SE INFORMIRA.

Beograd, 2. junija. Minister dvora Jan-ković je posetil Pašića in se pri njem informiral o razgovorih s Pavlom Radićem, da bi nato o tem poročal kralju.

Včeraj je posetil Pašića minister agrarne reforme Simonović in mu poročal o likvidaciji agrarnih odnosov v Bosni in Hercegovini.

KONFERENCE PAŠIĆA.

Beograd, 2. junija. Predsednika vlade Pašića je posetil predsednik skupščine Marko Trifković. Nato je Pašić sprejel predsednika radikalnega kluba g. Ljubu Živkovića.

DELEGAT ZVEZE NARODOV ODPO-TOVAL V SOFIJO.

Beograd, 2. junija. Delegat Zveze narodov g. Sommerwels, ki se je mudil te dni v Beogradu, je odpotoval v Bolgarsko, da prouči prometno vprašanje na Donavi.

Telefonska proga z Beogradom je bila danes pretrgana, vsled česar so izostala najnovejša beograjska poročila.

nem povišanju davkov. Vsled tega so nekateri že preobremenjeni, dočim nekateri davkov še niti ne čutijo. Na jugu je teh slednjih zlasti mnogo.

Napoved, da je bodoči proračun uravnovesen v višini 12 milijard, je prazno paradiranje, ki je skrajno brezvestno in ki nam bo silno škodovalo na kreditu, ko bo tujina spoznala, kako vladna večina pojmuje važnost proračuna. Novi proračun je zato največja in najtežja obsodba sedanje vladne večine!

Pogajanja z Grško.

Beograd, 2. junija. Včeraj popoldne se je vršila plenarna seja med našo in grško delegacijo. Na dnevnem redu so bila razna ekonomska vprašanja in zavezniška pogodba. Pogajanja so naletela na velike teškoče, ki se zdijo nepremostljive, zlasti v pogledu železniške proge Gjevvelija—Solun. Proga je naša last, ali grške oblasti je nam nočejo izročiti v upravo in eksploatacijo. Eden izmed naših glavnih pogojev je, da mora proga priti v našo upravo, ker edino na ta način bo postala nam pripadla svobodna cona v Solunu tudi naša dejanska posest v smislu sporazuma med našo in grško vlado. Obe strani pa nočeta popustiti pri svojih zahtevah. Grška delegacija je ponujala razne olajšave na tej progi, pa so naši delegati to odbili. Grška delegacija se je obrnila na svojo vlado radi daljnih instrukcij.

BEOGRAJSKI TISK OPTIMISTIČEN GLEDE SPORAZUMA.

Beograd, 2. junija. Celokupni beograjski tisk mnogo piše o konferenci med Pavlom Radićem in Pašićem ter zastopa mnenje, da ta sestanek znači pričetek uradnih pogajanj med radikali in HSS. Pogajajo se za sporazum in za verifikacijo mandatov. Krogi, ki so blizu Radićevcem, podčrtavajo predvsem, da krona zelo simpatično gleda na delo stranke v smeri sporazuma med Srbi in Hrvatimi.

Politični krogi so včeraj naglašali, da je optimizem radičevcev popolnoma upravičen in da je treba pričakovati hitrejšega razvoja stvari takoj po praznikih. Položaj samostojnih demokratov je zelo težak in oni (SDS) bodo skušali preprečiti normalen potek dogodkov.

KONGRES ORJUNE.

Beograd, 2. junija. V nedeljo se je pričel v Beogradu kongres Orjune. Prišlo je skupaj 15.000 orjunašev. Ob 11. dopoldne sta bili pred Vaznesensko cerkvijo posvečeni dve zastavi. Svečanost je otvoril predsednik dr. Ljuba Levutić. Nato se je vršila povorka skozi mesto. V sprevedu so bili zastopani Orjunaši, dobrovoljci iz turške vojne in hercegovske vstaje, 30 praporov in zastopniki naših neodrešenih bratov. Popoldne ob 15. se je vršil miting. Kongres se je razdelil v sekcije, ki so včeraj nadaljevale z delom. Kralju v Topolo je bila odposlana udanostna brzojavka in deputacija.

DR. LUKINIĆ OBOLEL.

Beograd, 2. junija. Minister dr. Lukinić je nevarno bolan in je prošil za daljši dopust. Za namestnika mu je določen minister dr. Srškić.

SHOD STANOVANJSKIH NAJEMNI-KOV V ZAGREBU RAZPUŠČEN.

Zagreb, 2. junija. Včeraj se je vršila v Zagrebu skupščina stanovanjskih najemnikov. Radi velikega nereda in ker je obstojala nevarnost, da pride do pretepa, je policijski komisar razpustil zbiranje.

KRVAVE DEMONSTRACIJE V ŠANGAJU.

Pariz, 1. junija. Iz Šangaja se poroča, da je prišlo ob priliki manifestacij proti Japonski do težkih izgredov. Policija je bila prisiljena rabiti orožje. Oddanih je bilo več strelav v množico. 6 oseb je bilo pri tem ubitih, zelo mnogo pa ranjenih. 30 oseb je bilo aretiranih. Policiji se je končno posrečilo, da je vpostavila red.

Boljševizem — Avstrija — Jugoslavija.

Na Dunaju, 28. maja 1925.

V zadnjem dopisu z Dunaja v sobotnem »N. D.« sem nekoliko obširneje omenil govor zunanjega ministra dr. Mataja o stališču vlade napram boljševizmu. Kakor, da sem slutil, da bo imel ta govor hude posledice ...

Dr. Mataja je govoril sicer le kot strankar pred volilci, toda njegov govor je tiskovni urad v celoti razširil in bil je poslan tudi vsem tuki, diplomatom tujih držav. Zato je zadovoljstvo njegov govor večji pomen in je bilo pričakovati, da bo nevedečno odmevalo iz Rusije in da bodo položaj izkoriščali socijalni demokratje, ki so v Avstriji edina opozicijska stranka.

Zgodilo se je oboje: Oglasila se je sovjetska vlada in zahtevala od zunanjega ministra pojasnil, kako je umeti njegov govor. Včeraj predpoldne se je oglasil pri dr. Mataji na Ballplatzu zastopnik ruskega poslanstva, in zdi se, da so pojasnila ministra zadostna za Sovjetsko vlado. Dr. M. je precizno izjavil, da je bil namen njegovega govora edino ta: da bi avstrijska vlada nikakor ne trpela ali celo pospeševala kokršneoli boljševiške propagande z Dunaja proti drugim državam. Ta jasen namen sam izključuje vsakršno ostro proti sovjetski vladi. Saj je precizno naglašal razliko med Sovjetsko vlado in komunistično internacionalo. Njegova kritika je veljala stranki, ne vladi. Sovjetska vlada sama odklanja istovetnost s komunistično stranko. Dr. M. je dalje ugotovil, da kurirji Sovjetske vlade niso na Dunaju služili nikdar namestnikom izven uradnega delokroga. V notranje zadeve Sovjetov se Avstrija ne meša. — S to izjavo je menda ta afera končana.

Socijalni demokratje so poskusili, da naredijo iz tega dogodka politično afero prve vrste, da spravijo vlado v zadrego, zlasti, da odpravijo neljubega jim zunanjega ministra. — Včeraj je bil v Nacionalratu vreden dan. Soc. demokratje so podali na dr. kancelarja dr. Rameka interpelacijo, v kateri naglašajo, da se je dr. Mataja vtikal v notranje zadeve Sovjetov, da si je dovolil kritiko tujih držav, ki je danes Avstrije največji odjemalec in da je nevarnost, da bo zaprta pot avstr. eksportu v Rusijo. Trdijo celo, da so nekatera velika naročila že stornirana in obstoji nevarnost, da bo na novo veliko tisočev delavcev brez dela in se torej brezposelnost v A. pomnoži itd. — V razlaganju teh razmer dajejo n. pri., primer da je šlo v Rusijo 64 vag. samo štajerskih kos in da so mnoge industrije danes vezane edino na Rusijo. Interpelantje prajajo: Kaj misli kancelar storiti, da se zunanji minister ne bo vmešaval v notranje zadeve kake zunanje države in s tem škodoval našim interesom? Kaj misli ukreniti, da ostanejo asilske pravice polit. beguncev nedotaknjene? Kja misli ukreniti, da tajna policija tujih držav (misljena je v prvi vrsti Jugoslavija!) ne bo žalila »Hoheitsrechte der Republik«? Kaj misli ukreniti, da ne bo oškodovan eksport v Rusijo?

Dr. Ramek je odgovoril kratko in jedrnat: da ne bo prav nič posredoval pri dr. Mataji, ker se ni vmešaval v notranje zadeve tujih držav. Politiški begunci bodo tudi naprej uživali pravice gostoljubnosti, toda spoštovati morajo načela in politiko republike in ne povzročati nerodov in neprijetnosti. Organi tujih držav niso še nikdar žalili suverenosti Avstrije. Naš eksport v Rusijo ni doslej prav nič oškodovan.

Prvi je odgovoril dr. Renner, odličen voditelj socijalnih demokratov, prvi kancelar avstr. republike, široko znan učenjak in poštenjak. Ali ves čas njegovega govora smo imeli utis (poslušal sem pazljivo in pazil na vsako gesto), da mu je vse vkup prisiljena reči, ki državi ne more koristiti. Specijelno

je omenjal malo ahtanto, ki da se čuti ogroženo po propagandi tretje internacionale, zato hoče vpreči Avstrijo pred svoje reakcionarne načrte ter nas prisiliti, da odpravimo azilne pravice. Tudi on odklanja sumnje, da se na avstrijskih tleh kujejo komunističke spletke proti komurkoli. Naj se nam navede le en primer! Privoščil pa si je dr. Mataja v obilni meri: Dr. M. ima redek talent, da doseže vselej nasprotno tega, kar namerava. Pravi, da je glavni bojevnik proti komunizmu, pa je z vsako besedo napravi novih komunistov, ki jih moramo potem in z dolgimi govori zopet preobračati. Preide tudi na hakenkreuzlerce škandale zadnjih dni, na dr. Beneša, ki radi takih razmer ne pride na D. in končno meni, da bi morala večina premišljevali o tem, da-li more ravno zunanjo politiko zaupati takim nezanesljivim rokam.

Na to je dobil besedo dr. Mataja, ki je — po mojih mislih — prav dobro odrezal kljub viharim viharom, od strani opozicije. Ugotovil je, da se vrše med njim in Sovjetsko Unijo razgovori o namenu in pomenu njegovega govora, zato je v takem momentu interpelacija neumestna. Konstatuje odločno, da o kakem konfliktu s Sovjeti ni govora. Konstatuje dalje, da očitki proti Dunaju ne gredo na rovaš Sovjetske vlade, da ta plete kovarstva preko Dunaja itd., namreč, da se na Dunaju vrše »Umtriebe« komiterne, komunističke internacionale in da tukaj vse to trpimo. To pa je velika razlika. In proti komunističkim načelom in načinom boja je on nastopil, — in to na tako energičen način, da je zbudil zadostno pozornost. Zanikal je tudi, da je doslej stornirana le ena naročila. — Dalje je zanikal, da dr. Beneš zdaj ne pride na Dunaj vsled hakenkreuzlerkih proženj. Dr. Beneš pride, ko bo za njegov poset vse pripravljeno in bo imel on čas za to. — Večina je viharno pozdravila svojega ministra! — O padcu dr. M. ne more biti govora!

Vsi ti dogodki se živo tičejo Jugoslavije. Tudi poslanik Milojević se zdaj mudi v Beogradu radi teh dogodkov. Kaj je dejal pomočnik zun. ministra dr. Marković avstrijskemu poslaniku, zlasti kako je obsojal pisanje nekaterih listov (»Vreme«!), o tem so dovoljno poročali razni listi. Od svoje strani le nekaj resnih opazk!

Znani mi dopisnik z D. lista »Corriere d'Italia« je sarkastično ožigosel tiste novinarje, kiso nalašč prišli sem, da tu vohajo za neko komunistično centralo, — in pa policijske agente sosednih držav, ki letajo tukaj med Dunajem in Badnom kakor lovski psi in vohajo, vohunijo in ... in hočejo nekaj zaslužiti. Opravičiti morajo vsaj svojo eksistenco ...!

V tem grmu je mnogo resnice! Loviti se za senzacionalni in drugo prodajati — race, je poglavitno opravilo takih žurnalistov in policistov! Posebno zadnji so nevarni! Oboženi so z nekim posebnim zaupanjem svojih vlad, — in ako nič ni, se naredi, se mora narediti, sicer so oni sami nepotrebni! Na Dunaju živeti pa in biti dobro plačani za ... nič in zopet nič, je kaj prijeten način življenja!

Nekateri tukajšnji listi so se — ne da jim je kdo ugovarjal — pečali posebnim z grehi od jugoslovanske strani, in udarci, ki so padali v Nacionalratu od obeh strani, ... gredo v prvi vrsti na naš rovaš in po naših glavah! Za bodoče odnose med Jugoslavijo in ... še vedno slovensko Rusijo utegnejo postati ti dogodki zadnjih dni usodnega pomena. Zato o tem nekaj več v enem prihodnjih dopisov.

A. G.

Lansing za priključitev Avstrije k Nemčiji.

Robert Lansing, bivši ameriški državni tajnik za zunanje zadeve za časa Wilsonovega predsedstva, je objavil glede priključitve Avstrije k Nemčiji sledečo izjavo:

»Priključitev Avstrije k Nemčiji bi pospeševala mir in gospodarski razvoj Evrope. Ta svoj nazor sem razložil leta 1918. v neki spomenici in ga od tedaj nisem menjal.

Ne verjamem, da bi se mogla Avstrija brez združitve z Nemčijo industrijsko ter sploh gospodarsko dvigniti. Če imajo Italijani Jadransko morje, potem naj imajo Avstrijci izhod na sever.

Po mojem mnenju ne postane položaj v srednji Evropi stabilen, če ne bo izvedena priključitev Avstrije k Nemčiji. Gospodarsko bi bila tudi druga rešitev mogoča, ta namreč, da bi se dosegla gospodarska enotnost

med Češkoslovaško in Avstrijo; pa tudi ta priključitev bi naletela na velike težave in povzročila večne konflikte.

Moj interes in interes vsakega Amerikana obstoji v tem vprašanju samo v prevdaru, katera rešitev bi mogla najbolj pospešiti splošno obnovo Evrope.

Izjava Lansinga uporabljajo nemški listi nad vse pridno za utemeljitev nujnosti priključitve Avstrije k Nemčiji. Čas bi že bil, da bi se tudi z naše strani posvetilo temu vprašanju več pažnje, ker je danes nevarnost, da se bo to vprašanje reševalo le z upoštevanjem italijanskih interesov in da mora zopet enkrat Slovenija plačati račun morebitnega sporazuma med Italijani in Nemci.

Odgovor „Samoupravi“.

Glavno glasilo narodne radikalne stranke beogradska »Samouprava« je napisala na naš naslov sledečo notico:

»V Ljubljani je pred volitvami prišel izdati »Narodni Dnevnik« g. dr. Ravnihar in v člankih tega lista podpiral svojevoljno politiko narodne radikalne stranke tako, da se je »Narodni Dnevnik« smatral soroden radikalni stranki. V zadnjem času je približal g. dr. Ravnihar, iz kakih nagibov je njegova stvar, »Narodni Dnevnik« politiki g. Davidovića, tako da je na uvodnem mestu tega lista v številki od srede, dne 27. maja v članku »Ni kompromisa«, ta list stopil popolnoma na stališče takozvanega bloka narodnega sporazuma in seljaške demokracije.

S takšnim svojim postopanjem je g. Ravnihar, mislimo, popolnoma prekinil vsako zvezo z radikalno stranko, »Narodni Dnevnik« pa morajo tretirati patrioti kot vsak drug strankarski list, ki je nasproten radikalni stranki.

To notico je »Jutro« objavilo še predno je izšla »Samouprava« ter tako dokazalo, da je avtor te notice eden od gospodov mladov. Zato je tudi notica tako vzorno lažniva.

Da vidi »Samouprava« kako grdo je bila mistificirana, par konstatacij. Bodi konstatirano najprej, da smo se izjavili že lani absolutno za idejo sporazuma in da smo vse stranke presoiali v prvi vrsti z ozirom na njih stališče do sporazuma. Ker so najbolj zagrizeni nasprotniki sporazuma ravno samostojni demokratje, zato smo tudi proti njim nastopali najostreje. Dosledno temu svojemu osnovnemu stališču smo tudi vedno podpirali prizadevanje onega krila radikalne stranke, ki je hotelo pomagati ideji sporazuma do zmage. Zato nismo prikrivali svojih simpatij za g. Ljubjo Jovanovića. Ko pa je dejal g. Pašić v svojem znanem govoru, da sporazuma ni in ko so vsi radikalni poslanci molčali ko grob na ta Pašićev nastop, smo dejali, da z g. Pašićem ni kompro-

misa, ker je njemu jugoslovenstvo nepoznano, temveč pozna le velesrbstvo.

Kot odločni pristaši ideje sporazuma smo naravno podpirali blok narodnega sporazuma in politiko g. Davidovića, čegar zasluga je ravno, da je ideja sporazuma postala vodilna misel jugoslovenske politike.

Pri vsem tem pa smo vedno povdarjali, da smo neodvisen list, ki ni glasilo nobene stranke, še manj pa vseeno ni »Narodni Dnevnik« »Ravniharjev list«, kakor mladini dosledno pišejo iz gotovih, vseskozi umazanih spekulacij.

Pri presoji vseh dnevnih dogodkov smo dosledno dokazali, da smo v resnici neodvisni in le skrajna perfidnost je zato, če se dela za pisavo »Narodnega Dnevnika« odgovornega dr. Ravniharja zato, da bi se moglo utemeljiti svoje intrige. Nad vse nečednemu namenu je nasleda »Samouprava«, ko je natisnila mladinskih mistifikacij in dolžnost »Samouprave« je, da svojo neresnično notico popravi.

Kar se tiče poziva »Samouprave«, da patrioti (pa menda ne misli reči »Samouprava«, da so ti monopol radikalne stranke) smatrajo »Narodni Dnevnik« kot radikalni stranki nasproten list, pa smo ta bojkotni poziv vzeli samo s smehljajem na znanje. Proti nam se je že in se še agitira z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi in zato nam je čisto vseeno, če se pridruži temu bojkotnemu gibanju še »Samouprava« ali ne.

Toliko v vednost intrigantov, ki so intrigantom nasledili!

Ubijanje in obešanje se nadaljuje.

V Beograd je dospel zemljoradniški poslanec Ivan Armandov, ki je pobegnil iz Ruščuka preko Rumunije v Jugoslavijo. Armandov je kmet iz Novega Sela pri Ruščuku. Takoj po atentatu je moral pobegniti iz doma in skrival se je po gozdovih in hribih, dokler se mu ni posrečilo pobegniti v Rumunijo. Novinarjem je podal Armandov sledečo izjavo:

»Še pred 15 dnevi sem bil še na njivi in oral, ko prihiti k meni neki kmet in reče: Beži, prišla je konjenica iz Ruščuka in te išče po vsej vasi.« Kakor hitro sem to slišal, sem švignil v gozd in pobegnil v Rumunijo in končno v Srbijo. Pobegnil sem od svoje zemlje, od svojega doma, od svoje rodbine, ker je postal režim tako nevzdržen, da starci sto let stari, ki se spominjajo turških časov, se ne spominjajo takega nasilja, kakor ga izvršuje sedaj po Bolgariji Vojsna liga. S svojimi očmi sem gledal trupa duhovnikov, učiteljev, ljudi iz naroda. Videl sem, kako je bil Ruščuk od vojske pet dni obkoljen in kako je vojska tedaj streljala meščane. Imel sem priliko, da sem videl in slišal tudi to, kako so vojne oblasti zaukazale gotovim osebam, da se morajo vsak dan ob pol osmih dopoldne javiti na policiji. Ko pa so prišli prvi pot, so jih postreljali s samokresi, njih trupa pa pometali v Donavo. Ne morem točno reči, koliko ljudi je bilo tako ubitih. Vem pa pozitivno, da so iz mojega okraja ubili: Popov iz vasi Gagrelja, Lazar Gecov iz vasi Koketander, Nikola Ivanov, odvetnik dr. Tutunrijevi, odvetnik Najdan Kierov, Filip Rakovski in učitelj Tukušev, vsi iz Ruščuka. Za te vem pozitivno.

Ko je Armandov še opisoval teror, ki vlada na Bolgarskem, je obupno vzdignil roke in vzkliknil:

»In še so demokratične dežele, ki sprejemajo ubijalca Kalfova in mu odpirajo vrata. Komu naj se sedaj pritožim? Kje naj apeliramo na usmiljenje. Pred nedavnim so ubili našega tovariša, bivšega ministra Petra Janeva, ubili so tudi Aleksandra Boteva, bivšega predsednika sobranja, ubili so obenem z njim poslanca Dimitrija Derlipanskega iz čustudilskega okraja, ubili so še celo, da bi se tudi z naše strani posvetilo temu vprašanju več pažnje, ker je danes nevarnost, da se bo to vprašanje reševalo le z upoštevanjem italijanskih interesov in da mora zopet enkrat Slovenija plačati račun morebitnega sporazuma med Italijani in Nemci.

NOVE SMRTNE KAZNI.

V soboto sta bila obešena na dvorišču osrednje jetnišnice pop Ilija Petrov in Ivan Dundov. Obtožena sta bila, da sta ubila nekoga narednika. Obešanje je bilo tajno in ni bila javnost k obešenju pripuščena. Veljko Jorkov, ki bi moral biti v kratkem obešen, se je v zaporu zastrupil.

V sofijskem centralnem zaporu se nahaja še 15 ljudi, ki so obsojeni na smrt in ki vsak dan pričakujejo na izvršitev smrtne obsodbe. V ženskem oddelku je zaprtih 50 žen, med njimi tudi Adela Nikolova, ki je bila vsled njene človekoljubnosti obsojena na smrt. Uboga Nikolova se trudi, da bi bila dobro razpoložena in razgovarja se s svojo prijateljico, na dosmrtno ječo obsojeno gospo Leže-jevo ter ji govori: »Jaz sem nedolžna žrtev. Kaj naj storim, ko mi je Bog določil to usodo.«

IN MI!

V Parizu se je društvo človekoljubov odločno zavzelo za bolgarske pregnance. Tu delo velikobritanska vlada je že poskušala, da konča trpljenje bolgarskega naroda. Neprijetno bolj pa bi bili dolžni mi, da nastopimo za bolgarske trpinke, ker suha resnica je, kar je dejal bolgarski poslanec Armandov, da umirajo na Bolgarskem oni, ki so naši iskreni prijatelji!

Kaj se tudi tu mora dokumentirati nespo-

sobnost vlade »nacionalnega« bloka?

Vladni načrt invalidskega zakona in invalidsko nprašanje.

Udruženje invalidov nam je poslalo sledeči članek:

Sedanji načrt invalidskega zakona je izdelala posebna komisija v ministristvu za so-

cijalno politiko. Pripustila ni nobenega sodelovanja invalidov in šele po posredovanju Nj. Vel. kralja je prišel v komisijo brez vsake odločilne funkcije zastopnik udruženja invalidov. Na ta način izdelan načrt, ki z daleka ni bil zadovoljiv, so pozneje še popravljali v škodo vojnih žrtv.

Udruženje je zaprosilo za nadaljno pomoč na najvišjem mestu ter izročilo svoj memorandum. Kakor se čuje iz zanesljivega vira, je vladina opozicija predložila zakonodajnemu odboru bivši Behmenov načrt invalidskega zakona, ki je bil izdelan v sporazumu z invalidskim udruženjem. Istemu pa je skupščina odklonila nujnost.

Udruženje izjavlja, da je sedanji (vladni) načrt nezadovoljiv in ga odklanja, ker ne vsebuje najglavnejših invalidskih zahtev in ker ni izdelan v sporazumu z udruženjem.

Sedanji načrt izpušča sledeča za vojne žrtve najvažnejša vprašanja:

1. Ne priznava invalidskega udruženja in njegovih materialnih ugodnosti, kar je pridobljeno že po sedanjem začasnem zakonu.
2. deli prečanske oficirje od srbskih,
3. izroča Narodni fond, kateri je mišljen kot ustanova s široko samoupravo, enemu ministru,
4. prezira vozne ugodnosti vojnih žrtv, ko ima te že vsako zabavno društvo,
5. se ne izraža določno glede poprave redukcij potom specialne komisije.
6. predvideva veliko manjše pokojnine od drugih načrtov,
7. deli miloščine, ne pa priznanje.

Dne 7. junija se vrši v Skopju redni invalidski kongres. Udruženje bo ponovno protestiralo najodločneje proti taki rešitvi tako važnega državnega vprašanja.

Natančneje stališče udruženja v vprašanju vojnih žrtv je objavljeno potem memorandumu »Ratnem invalidu« iz Beograda, kateri bo objavljen tudi v prihodnjem našem »Vojnem invalidu«.

Za izvršni odbor:

Udruženja vojnih invalidov Slovenije.

Predsednik:
Stefo I. r.

Politične vesti.

— Ninčičevo »Vreme« o Pašićevem govoru. Z ozirom na tendenzične komentarje k Pašićevemu govoru pravi »Vreme«, da je bil Pašićev govor namenjen samo za radikalen klub in da je zato nedopustno podtikati mu gotove tendence. Pašićev govor ni bil nobena senzacija, ker je povedal samo to, kar se že itak ve. Senzacionalni so bili le komentarji govora, ker so razkrili karte gotovih nasprotnikov sporazuma. Do srbo-hrvatsko-slovenskega ujedinjenja je prišlo proti volji dveh silnih cesarstev. Ali ni več ko neresno in smešno, če kdo misli, da se da preprečiti duhovno in moralno edinstvo in bratsko zблиžanje Srbov, Hrvatov in Slovencev z intrigami?! Čas bo to najbolje dokazal.

— Zakon proti svobodi tiska, delo radikalne stranke. Tako se glasi uvodnik radikalnega in hipervelesrbskega »Balkanac«. 162 tožb, ki je vloženih sedaj proti »Balkanu« je radikalne revolverske žurnaliste torej stregnilo in sedaj se s strahom vprašujejo, kako bodo deževala kazni šele potem, če bi bil sprejet vladni načrt novega tiskovnega zakona. Tako morajo polagoma pod silo resnice pričeti boj proti vladnim načrtom vladni listi sami. Ali si je mogoče misliti večje obsodbe vladnih zakonskih načrtov in večje dokaza za nesposobnost sedanje vlade?

— Važno zborovanje ameriških radičevcev. Dne 12. in 13. junija se vrši v Pittsburgu važno zborovanje ameriških radičevcev glede njihovega stališča do nove politike HSS. Zadevno poročilo poda dr. Kežman, ki je pred dnevi že javno izjavil da je za novo politiko. Zato je verjetno, da se bodo tudi ameriški radičevci izrekli za novo politiko HSS.

— Vloga bolgarskih socialistov. Med bolgarsko opozicijo je prišlo do hudega razkola. Zlasti nacionalni liberalci in socialisti so v ostri borbi in pri tem ne izbirajo eni ko drugi sredstev. Nacionalni liberalci so predvsem luti, ker daje Cankov socializem prednost pred njimi. To pa vsled tega, ker bi s pomočjo socialistov rad predstavil svojo vlado Evropi kot res demokratično. Zato si na ves načine prizadeva, da pridobi socialiste za vstop v vlado. Račun g. Cankova je napačen, tudi če bi bolgarski socialisti prevzeli to sramotno vlogo, da bi s svojim imenom krili grozodejstva Cankove vlade. Zakaj Evropa že dovolj pozna sofijski kravi kabineti in ve, da bi bilo sodelovanje socialistov v vladi samo posledica in obenem dokaz terorja.

— Bolgarske številke. V Varni je bilo dosedaj aretiranih 144 oseb, med njimi 2 odvetnika, 1 duhovnik, 13 uradnikov, 20 oficirjev in 2 učitelje. Vidi se, da je nezadovoljstvo tudi v meščanskih krogih pripelo do vrhunca. — V Plovdivu je bilo od prekega sodišča obsojenih 7 ljudi na smrt na vešalih. Po znani formuli, Odvetnik Gačev je bil od policije aretiran in nato ustreljen, ker je skušal pobegniti. — Iz vseh mest Bolgarske prihajajo poročila, da so bile odkrite nove zarote proti vladi Cankova.

— V angleškem parlamentu je izjavil poslanec delavske stranke polkovnik Wedge-wood, ki se je pred kratkim vrnil iz Bolgarske, da je bilo dosti ljudi obsojenih na smrt, pa čeprav niso bili v prav nobeni zvezi z atentatorji in bili popolnoma nedolžni. Z ozirom na interpelacijo poslanca delavske stranke Rileyja je izjavil zastopnik vlade, da bo uporabila angleška vlada ves svoj vpliv, da prepreči nadaljnje umore. Pred vsem je bilo ministru Kalfovu sporočeno, da se mora demobilizacija bolgarske vojske izvršiti in obenem je bilo z vsem povdorkom povedano, da smatra velikobritanska vlada kot edin izhod iz sedanje situacije, da se na Bolgarskem vpostavi vsenarodna vlada.

— Zahteva zaveznikov glede razorožitve Nemčije. Nota, ki jo namerava odposlati ve-

leposlaniška konferenca glede razorožitve Nemčije, obsega sledečih 9 točk: 1. Razpustitev gotovih oddelkov vojnega ministrstva in glavnih stanov večjih vojaških enot, ki tvorijo nekak generalni štab in zmanjšanje števila štabnih oficirjev. — 2. Razpustitev tajnih polvojaških organizacij, prepoved vojaške obuke v telovadnih in dijaških organizacijah in zmanjšanje institucij za tehnično-vojaško naobrazbo vojakov. — 3. Razpustitev vseh državno brambno dopolnjujočih pomožnih organizacij in potrebnih ukrepov proti njihovim obnovitvi. — 4. Izročitev in uničenje gotovih dokumentov, zadevajajočih mobilizacijske in vojne načrte. — 5. Delna demilitarizacija in decentralizacija policije. — 6. Zrušenje položajev za težke, sedaj mobilne kanone, zlasti v kónigsberški coni. — 7. Zrušenje gotovih tovarn, kjer se izdeluje vojni material ali kjer bi se mogel izdelovati. Določje točno izpolnjevanje izdelovalnih določb in znižanje spandavskih, kruppovih zavodov ter onih od »Deutsche Werke«. — 8. Izročitev seznama v raznih tovarnah izdelovanih posameznih delov, ki bi se mogli vojaško uporabiti in uničenje železniških prog, ki imajo v glavnem samo strateški pomen. — 9. Strogo izvrševanje uvozne in izvozne prepovedi za letala. — Pariška vlada je mnenja, da bo enotnost Londona in Pariza v teh točkah napotila Nemčijo, da bo v par tednih izvršila to, kar je opuščala tokom petih let, ker drugače ne bo kölnska cona izpraznjena. Francija pa ni pripravljena imenovati datuma ruhske evakuacije, pa čeprav je angleška vlada mnenja, da je ruhska evakuacija samo v zvezi z izvrševanjem Dawesovega načrta. — Po informacijah angleških listov se bodo vršila važna posvetovanja o garancijskem paktu med Chamberlainom in Briandom, ter po vsej verjetnosti tudi Buviom, ob priliki zborovanja Svete Zveze narodov. Tedaj bi se tudi šele odposlal formalni odgovor Nemčije na njeno noto.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 8. uri zvečer.

2. junija (torek): Produkcija gojencev dramatične šole. Izven.
3. junija (sreda): Narodni poslnaec. Red C.
4. junija (četrtak): Zaprt.
5. junija (petek): Roka roko umije, obe obraz. Red B.
6. junija (sobota): Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Red A.
7. junija (nedelja): Vozel (premijera). Izven.
8. junija (ponedeljek): Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. Red D.

Opera:

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

2. junija (torek): Bagdaski brivec. Red F.
3. junija (sreda): Carmen. Red B.
4. junija (četrtak): Zaprt.
5. junija (petek): Bagdaski brivec. Red E.
6. junija (sobota): Pikova dama. Red C.
7. junija (nedelja): Boheme, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
8. junija (ponedeljek): Zaprt.

»Bagdaski brivec« v deloma novi zasedbi. Pri današnji predstavi »Bagdaski brivec« poje glavno basovsko vlogo Ali Hassan gospod Hugo Zlathey in ulogo izredno simpatične Margijane pa gospa Ribičeva. Ostale vloge so v rokah: gne. Stiličove, g. Mesteka, g. Mohoriča in g. Šublja. Opera je pri premijeri zelo lepo uspela in prepričani smo, da bo tako v muzikalnem kakor tudi mimičnem pogledu splošno ugajala.

Ljubljanska opera. Bagdaski brivec. Po Rossinijem »Seviljskem brivcu«, ki je dve sezoni zabaval našo gledališčno publiko in bržčas tudi mnogo koristil gledališni blagajni, smo dobili v petek zvečer še »Bag-

daski brivec«, opero nemškega skladatelja Petra Corneliusa, ki je znan kot stvaritelj lepih solospjevov. Njegovo opero »Cid« uprizarjajo redkokdaj, pač pa si je »Bagdaski brivec« utrl pot na mnogo opernih odrov. Nemci ga štejejo med svoje najboljše komične opere druge polovice minulega stoletja in ga postavljajo v vrsto k Wagnerjevemu »Pevcem norimburskim«. Corneliusova vzora sta bila Richard Wagner in Franc Lizst, katerih seveda ne dosega. Humor »Bagdaski brivec« je šibek, za lase privlečen in učinkuje prav malo komično. Glasba pa je lepa, gladko tekoča in vsebuje dokaj lepih, zanimivo zgrajenih in originalno izpeljanih delov. Uspeh te opere zavisi ponajveč od izvedbe glavne vloge, težke in naporne basovske partije Abul Hassana ter od scenerije in kostumov. Kar se tiče zadnjih dveh činiteljev, je naša opera storila kar je mogla ter je oba dejanja za naše razmere in finančno stanje gledališča opremila popolnoma dostojno. Režija g. Bučarja je svedočila smisel inokus za orientalsko obiležje. Nivo predstave, koje glasbeno vodstvo je bilo v mirnih, pa sigurnih rokah g. kapelnika Balatke je visoko dvignil g. Betetto s kreacijo naslovne vloge Abul Hassana. Svojo obsežno partijo je pel uprav virtuozno, živahno je igral ter postavil na oder umetniško kreacijo prve vrste. Ugajal nam je g. Mestek kot Nurredin. Njegov glas je v kantileni in petju simpatičen, topel, v višini nesvoboden, prisiljen. Mala vloga Margijane je gđ. Frišekovi zelo pristojala, gđ. Stiličoveja (Bostana), g. Mohorič (Baba Mustafa) in g. Šubelj (kalif) zaslužijo skupno pohvalo. — Zbor ima malo, pa tehtno nalogo. Bil je v začetku prvega dejanja res dober, v ansamblih drugega dejanja priden, še dosti zanesljiv. Publika je noviteto sprejela prijazno, vendar ne

preveč navdušeno. G. kapelniku Balatki je že po overturi živahno aklamirala, soliste in solistinje je po obeh dejanjih odlikovala s ploskanjem, g. Betetta pa počastila z vencem in šopki. Privlačne sile »Bagdaski brivec« ne bo imel, saj je bil baje obisk nedeljske predstave zelo pičel.

DRAMSKA SOLA UDRUŽENJA GLEDALIŠKIH IGRALCEV V LJUBLJANI.

pride ob zaključku šolskega leta štiri javne nastope v dramskem gledališču. Prva javna produkcija je v torek dne 2. junija ob 8. zvečer. Spored je sestavljen zelo pestro in prehaja od recitacij preko Molièra, Shakespeara in Strindberga v moderno francosko literaturo.

Pričakujemo, da bo naše občinstvo razumevačost stremenje teh mladih ljudi posejalo to prireditve v dokaz, da budno spremlja vse korake našega mladega kulturnega življenja. Mladina bo to čutila in razumela. — Cene ljudske.

RAZSTAVA UMETNIŠKEGA KLUBA »VESNA« NA BLEDU.

30. maja se je otvorila na Bledu v vseh prostorih Kazine V. umetniška razstava kluba »Vesna«. Razstave so se udeležili sledeči člani kluba: Bucik, Marčič, Smrekar, Sodnikova-Zupanec, Santel, Mirko Šubič, R. Šubič; poleg njih so razstavili kot gostje svoje slike: Fr. Škodlar in Avgusta in Henrika Šantlova. Največjo kolekcijo je razstavil g. R. Marčič, ki si je nabral med zimo v najlepšem kotičku naše države v Dubrovniku celo vrsto divnih jadranskih motivov. Ker prevladujejo na razstavi motivi z Jadrana, bo ista posvečena Jadranski straži, kateri je namenjen tudi del čistega dobička.

Dnevne vesti.

»KR. JETNIŠNICA«.

Ponos poduradnika, pa tudi višjih gospodov, in stari Avstriji je bil, da je c. kr. poduradnik. Če pa je bil celo tako srečen, da je bil c. in kr. poduradnik, potem je gledal na vse druge zemljane z največjim pomilovanjem.

Po preobratu so vsi ti ljudje prišli ob pridevek svojega ponosa in bili so seveda na smrt žalostni. Toda sila dela ljudi iznajdljive in ker je bila naša država, če že ne cesarstvo, pa vsaj kraljevina, so povsodi prečitali »c.« in če že ne »cesarsko kraljevsko«, so bili tudi naprej vsaj »kraljevski« ljudje. In z njimi vred tudi uradi in tako smo dobili »Kr. policijsko ravnanje« in razne druge »kraljevske« institucije.

Ampak krono vseh teh napisov predstavlja čisto sigurno napis pred vratmi ljubljanskega sodnega zapora v Miklošičevi cesti: »Kr. jetnišnica«.

Vprašamo avtorje tega napisa, kaj naj ta napis pravzaprav pomeni. Ali morebiti tako sijajno in udobno opremljeno jetnišnico, da ji pripada naslov »kraljevska«? Ali so morebiti avtorji napisa hoteli agitirati za čim večji obisk jetnišnice? Trud bi bil v resnici odvišen, ker za to »agitacijo« skrbje že dovolj slabi nagoni v človeku.

Ali pa so hoteli avtorji napisa reči, da je na Miklošičevi cesti »Kraljeva« jetnišnica? Naj so si avtorji mislili še karkoli, eno je gotovo, da tako nezmisljenega napisa, kakor je »Kr. jetnišnica« ni v vsej Ljubljani.

Zato prečrtajte lepo preostanek Avstrije, oni slavni »Kr.« in če vam je jetnišnica pre-malo, zapišite zraven »Državna jetnišnica«, dasiravno je tudi ta dostavek odveč, ker sedaj sploh nimamo drugih ko državnih zaporo-

In ne samo z Miklošičeve ceste, tudi drugod naj izginejo ti avstrijski preostanki, ki so v nasprotju z ustavo in zdravo pametjo.

Vsaj pod vladno »nacionalnega« bloka bi moglo to avstrijskantsvo, ker samo avstrijskantsvo je v teh zaporih »kr.« — izginiti!

— Odvetnikom. Od nekdaj so bili slovenski odvetniki tisti, ki so stali v prvi vrsti za pravice naroda, za njegovo svobodo. In da je prišel naš narod že pod Avstrijo vsaj deloma do svojih pravic, je glavna zasluga samo slovenskih odvetnikov. — Sedaj je predložila vlada skupščini zakonski načrt o sodnikih, s katerim se odpravlja stalnost in neodvisnost sodnikov. Kakšne bi bile posledice, če bi postal vladni načrt zakon, ni treba odvetnikom razlagati, ker vedo sami to najbolje. Sodniki so že storili svojo dolžnost in poslali vladi ter vsem članom zakonodajnega odbora spomenico, v kateri jasno in odločno opozarjajo na protustavnost in škodljivost vladnega načrta. Pred dnevi pa se je vršilo v Beogradu zborovanje sodnikov iz vse države, v katerem se je soglasno odobrila resolucija odbora sodniškega združenja. Vrsta je sedaj na slovenskih odvetnikih, da tudi oni najodločneje nastopijo za stalnost in neodvisnost sodnika. Zagrebški odvetniki so že nastopili, treba je, da nastopijo sedaj tudi slovenski in sicer z vso odločnostjo. Svete tradicije slovenskih odvetnikov morajo biti ohranjene, zato na delo za svobodo in neodvisnost sodišča!

— Paralela. Ko je praznoval g. Josip Turk svojo šestdesetletnico, so mladinski listi kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj opisal »zasluge« g. Turka. Ko je praznoval ljubljanski škof svojo petinsedemdesetletnico, niso vsi mladinski listi zapisali niti črke. Kulturno stališče mladincev je bilo tako zopet enkrat sijajno manifestirano.

— Nekdaj in sedaj. Ko je bivši deželni odbor kranjski dovolil podporo samo klerikalnemu dijaškemu društvu »Dan« v Pragi, praškemu podpornemu društvu pa jo odklonil, so mladinci ogorčeno in upravičeno nastopili proti temu kupovanju duš. Sedaj pa g. mladinci postopajo še hujše in dijaške stipendije podeljuje kar naravnost tajništvo SDS. In mladina, ki to ve in vidi, ne protestira, temveč se neprestano organizira pod patronat kupovalcev duš. Iz take dekadence pa naj nastane »nacionalno-napredno« dijaštvo! Kakor da bi bilo hlapčevstvo v kakšni zvezi z nacionalizmom.

— V »Samoupravici« piše neki Oton G. Ambrož po naročilu mladinskih generalov dolgovne, kljub temu pa sila nejasne članke o slovenski politiki. Kako naiven, pa tudi impertinenten je ta gospod, dokazuje najbolj njegov članek »Korak g. Pucelja«. Zmislil tega članka je, da je prišlo do zblizanja med SKS in SRS samo zato, da bi postal g. Pucelj minister. Tako infamno podtakanje se obsoja samo in zato ne zasluži odgovora. Vprašamo pa »Samoupravo«, če hoče postati smetišče za »Jutrovske« umazanosti?

— Sarajevski tednik »Nedeljak« je prepovedal sarajevski veliki župan. Njegovo prepoved je okrožno sodišče potrdilo. »Nedeljak« je bilo glasilo hrvatskih katolikov v Bosni.

— Sokolski župi Ljubljana je dovolilo društvo »Ostrorečev« za en dan v tednu vporabo strelišča. Društvo daje orožje brezplačno na razpolago, municijo in tarče si nabavijo streljanci sami. Člani reflektanti naj se javijo čimprej potom društev župi. S tem je ustrezno želji našega članstva, da se vežba v streljanju.

— Velike počitnice na univerzah. Ministrstvo prosvete je odločilo, da se prično na vseh univerzah naše države velike počitnice dne 1. julija ter trajajo do 31. oktobra. Izpiti se končajo najkasneje začetkom julija.

— Nov zakon o kopalščih. V ministrstvu narodnega zdravja je izdelan nov načrt zakona o kopalščih. Vzpostavljena je strokovna komisija, ki pretresa vprašanje v svrhu definitivnega ridžiranja zakonskega projekta, ki se ima predložiti v kratkem narodni skupščini.

— Nov obrtni zakon. V ministrstvu za trgovino in industrijo izdeluje posebna strokovna komisija načrt za nov obrtni zakon. Ker je treba dalj časa, da se dobe, urede in prouče potrebni podatki iz vseh oblasti, načrt še ne bo tako hitro izgotovljen.

— Železniška nesreča v Budimpešti. Na zaskoškem ranžirnem polodvoru pri Budimpešti se je pripetila v petek vsled napačne postavitve kretnic velika nesreča. Trčila sta osebni in tovorni vlak. Počilo je, kakor, da je tresčilo in že so leteli drobci železa po zraku ter so se začeli obupni klicji ponesrečenih. V prvem vagonu osebnega vlaka se je nahajalo 12 oseb, ki so bile popolnoma zmečkane. Voz se je razlezel na kose. V par naslednjih vagonih, ki so se prevrnili, je bilo 45 težko poškodovanih. Razven nekaj železničarjev so ponesrečenci sami poljedeli. Več težkopoškodovanih umira. Strojevodjo tovornega vlaka, ki je zakrivil nesrečo s tem, da ni gledal na to, da je bil semafor postavljen na »stoj«, so aretirali.

— Muzejsko društvo v Ptuj priredi svoj redni občni zbor dne 3. junija 1925 ob 17. oz. 18. uri v posvetovalnici tuk. mestnega magistrata s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. poročilo odbora, 3. imenovanje častnih in dopisujočih članov, 4. slučajnosti.

— Nove slike iz policijskega življenja v Palanki. Pod tem naslovom »Krtič« »Deutsches Volksblatt« zopet enkrat policijo v Palanki. Gre za sledeči škandal: V Palanki je bila plesna veselica. Kolarski mojster Adam Wildling je stopil višjemu policijskemu uradniku Parabuckiju na kurje oko. Rekel je »pardont in plesal je dalje. Kmalu nato ga je pozval v plesni dvorani se nahajajoči službojuči stražnik, naj gre z njim za hip na ulico. Tam ga je čakalo šest drugih policajev. Eden od njih ga je pozdravil s tem, da ga je udaril s puškinim kopitom po glavi. Ostali so ga med tem tako namlatili, da se je moč onezvestil. Med eksekucijo je tišal eden izmed policijskih junakov vrata, da je preprečil, da bi bil prišel Wildlingu kdo na pomoč, oziroma, da bi bil kdo priča prizoru. Ko so policaji možakarja pošteno namlatili, so odprli vrata ter ga vrgli nezvestnega zopet v lokal nazaj. Poklicani zdravnik je imel opraviti dve uri, predno je spravil težko poškodovanega kolarskega mojstra, ki utegne umreti — zopet k zavesti. — Druga slika: Znani palanski policijski »poglavar« Milan Kranjc se je pejal te dni v dvo-upreženem vozu v bližno vas. Med potjo ga

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Med njimi se je nahajala tudi Teeka, ki je napeto poslušala, a svojega glasu ni povzdignila v prid načrtu. Naježila je dlako, kazala zobe in pozneje pričela iskati Tarzana. Ker ga pa ni mogla najti — bil je predalet na lovu — je poiskala Tauga in mu povedala o nameri opic. Veliki samec je začepetal z nogami in zatulil. Njegove okrvavljene oči so švigale ko strele, gornja ustnica se je nategnila in pokazala zobe, dlaka na hrbtu se je jezila — potem je skočila mala plezalka na jaso in Taug je skočil za njo, da jo ujame. V istem trenutku je menda pozabil na jezo, katero je kahal nad sovražniki njegovega prijatelja. A opičja pamet je že taka.

Par milj dalje je ležal Tarzan leno na Tantorjevi glavi. Praskal ga je z zaostroeno palico za velikimi ušesi in pripovedoval ogromnemu debelo-kožcu vse, kar mu je rojilo po kodrasti glavi. Tantor ni mnogo razumel od vsega tega, a Tantor je dober poslušalec. Zibal se je z ene plati na drugo, veselil se je prijateljeve družbe, ki jo je tako ljubil in se udajal udobju praskanja.

Lev Numa je vohal človeka in ga previdno zalezoval, dokler ni zagledal svojega plena visoko gori na široki glavi mogočnega slona z velikimi čenami; mrmraje in renče se je okrenil in poiskal ugodnejši lov.

Slonu je veter prinesel levjo sled in z glasnim trobentanjem je dvignil rilec. Tarzan se je udobno

zleknil po hrapavi koži slonovega hrbta. Muhe so ga nadlegovale, zato jih je leno odganjal z vejico mahaje.

— Tantor, je rekel, — življenje je lepo. Lepo se počiva v hladni senci. Dobro je gledati zeleno drevje in svetle barve cvetic — videti, kar nam je daroval Bulamutumum. Prav dober je z nami, veš, Tantor. Tebi daje nežno listje in skorjo in bujno travo v hrano, meni je dal Baro, Horto, Pisaha, sadje, orehe in korenine. Vsakemu preskrbi kosilo, kakršno mu je najbolj všeč. Vse, kar od nas zahteva, je to, da smo dovolj močni in pametni, da gremo in si ga vzamemo. Da, Tantor, veselje je živeti. Ne bi rad umrl.

Tantor je malo zagrgal in dvignil rilec v višino ter pogladil s prstno mišico lica opičjega človeka.

— Tantor, je nadaljeval Tarzan, okreni se in išči hrane v smeri Keršakovega plemena, da bo Tarzan mogel jahati na tvoji glavi in mu ne bo treba tekati peš.

Slon se je okrenil in se počasi pomikal po široki, senčni stezi, se sem pa tje ustavil ter utrgal kako nežno vejico ali odluščil z drevesa košček užitne skorje. Tarzan se je zopet obrnil, da je gledal z obrazom proti slonovi glavi, mahal z nogami ob obeh straneh njegovega hrbta, naslonil komolce na široko glavo in položil brado v dlani. Tako sta oba udobno potovala k plemenu.

Prav v trenutku, predno sta dospela k jasi na severni strani, se je od juga pojavila druga postava — močan črn vojščak, ki je previdno stopal po džungli in se z vsemi čuti čuval mnogih prežoih nevarnosti. A sedaj je korakal mimo južnega stra-

žarja, ki je čepel na drevesu, raz katero je mogel pregledati vso južno krajino. Opica je pustila Gomanganijo prosto pot, kajti videla je, da je sam. Komaj pa je stopil vojščak na jaso, je za njim zazvenel glasen »Kreeg — ah!«, kateremu se je takoj odzval krog odgovorov iz raznih smeri, ko so prilomastili veliki samci skozi zelenje, da se odzovejo pozivu svojega tovariša.

Zamorec je postal pri prvem klicu in se razgledal. Ničesar ni videl, a poznal je glas kosmatih gozdnih ljudi, katerih se on in njegovi niso le bali vsled moči, neukročenosti in hude krvi, ampak tudi zato, ker jih je prijel čuden strah pred človeku podobnimi opicami.

A Bulabintu ni bil nikak figar. Slišal je opice okoli sebe in je vedel, da bo beg brezuspešen, zato je vztrajal, pripravil svoje kopje in zaklical svoj bojni klic. Svoje življenje je hotel drago prodati, on, Bulabantu, glavarjev namestnik v vasi glavarja Mbonge.

Tarzan s Tantorjem ni bil več daleč, ko je zadonel prvi stražarjev krik po mirni džungli. Kot blisk je šinil opičji človek s slonovega hrbta na bližnje drevo in se pognal k jasi, predno so se potihnili prvi odmevi prvega »Kreeg-ah«. Pri prihodu je videl, kako je stal ducat samecev okoli enega samega Gomanganija. S krikom, da je mogla človeku kri zastati, je Tarzan planil k naskoku. Sovražil je črnce še bolj, kot so jih opice sovražile in tu se je zopet nudila prilika, da ubije enega izmed njih. Kaj je bil storil Gomanganij? Ali je ubil koga iz plemena?

(Dalje prih.)

Prispevajo za tiskovni sklad »NARODNEGA DNEVNIKA«

je napadel ovčarski pes ter mu »pomeril hlače«. Kmalu nato je srečal Krnjac nekega kmeta. Vprašal ga je — držeč v roki revolver — žigav je pes. Slučajno je bil pes, ki je čuval čredo ovac, last kmeta. Kmet ni hudega sluteč, je povedal po pravici. Zato jih je dobil od Krnjaca prav pošteno s pestjo po obrazu. Ko ga je Krnjac dobro namazal, je ustrelil dva psa ter ukazal kmetu, da jih obeši. — Policijski mogotec Krnjac je torej vsakako jako oblasten gospod. Kljub temu pa jo je nekaj dni pozneje vendarle nekoliko skupil. Inspiciral je v Toparišvici policijo in našel je na pol pijanega policaja — Črnogorca. Krnjac mu je prisilil krepko klofuto. Črnogorec, ne bodi len, je stisnil pesti ter pričel obdelovati vizazo svojega šefa tako temeljito, da je imel možakar kmalu dosti ter jo je kar najhitreje odkuril.

— Strela udarila v skupino 20 ljudi. Te dni je bila v bližini Podjebrada na Moravskem huda nevihta. Pri tej priliki je udarila strela v skupino 20 ljudi. Veleposestnik Chwalkowsky je obležal mrtev, od ostalih je bila večina težko poškodovana. Enajst oseb je bilo hudo ožganih, tri so oglušile.

— Zalosten konec idealista. Te dni so našli v Dunajski okolici obešenega pisatelja 64 letnega Hansa Goldziera, ki je izginil že dne 24. maja iz svojega stanovanja. Pri njem so našli vizitnice in njegovo zadnje delo »Einige Weltprobleme«. Goldzier je bil jako idealen človek. Pečal se je z vsemi sodobnimi velikimi »vprašanji«. Bil je, kakor pravi Nemeš, velik »Weltverbesserer« ter je izdal za propagando svojih nazorov velike vsote. V eni svojih knjig nastopa leta 1950. kot obtoženec v sodni obravnavi, v kateri se dvignejo zoper njega radi nazorov, ki jih propagira, vsi dandanašnji potentati. Neuspeh njegovih del, ki je povzročil njegov finančni ruin, ga je gnal v smrt. V zadnjem času je živel v neprestanih duševnih depresijah in vednem strahu, da zblazni.

— Pri izbiranju sredstev proti debelosti je treba biti oprezen — samo Fuscia tablete delujejo sigurno in neškodljivo. Dobijo se v vseh lekarnah. Po pošti: Apoteka Blum, Subotica.

Liubljana.

1. — Seton Watson v Ljubljani. Kakor smo že poročali, potuje odlični angleški publicist Seton Watson s soprogo po Jugoslaviji. V nedeljo popoldne sta prispela z avtomobilom iz Zagreba v Ljubljano, kjer so ju sprejeli člani angleškega kluba. Včeraj sta se odpeljala na Bled in v Bohinj, odkoder se vrnejo zopet v Ljubljano, nakar odpotujeta jutri preko Dunaja nazaj v Anglijo.

1. — Mica Kovačeva. Te dni je prišel v Možinovo gostilno na Vidovdanski cesti brezposelni školarci pomočnik Ivan Z., naročil porcelan pečenke s solato, jo zalil s pol litrom vina, nakar jo je mislil neopažen odkuriti ne da bi plačal, toda budno oko natakarice ga je zasačilo. Dekle je steklo za njim ter ga izročila bližnjemu stražniku. Ker je obljubil fant, da prinese zvečer denar, so ga izpustili, vendar denarja ni prinesel, zato se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Dopis.

Marenberg. Razpusti občinskih odborov, kateri župani niso pristali SDS, so na dnev-

nem redu. V Marenbergu, kjer je občinski odbor tako nepopolen, da se seje sploh ne morejo več vršiti, ker manjka več odbornikov vsled izčrpanih list in je povrh tega potekla že meseca marca 3-letna funkcijska doba, noče oblastvo razpisati niti splošnih, niti nadomestnih volitev za izčrpane liste, čeravno je sedaj rešiti več jako važnih zadev, kakor n. pr. zidanje sodnega poslopja, poprava podirajočega se mostu, preureditev elektrarne itd. Vse te zadeve ne more rešiti sedanji okrnjeni občinski odbor, ki nima niti toliko odbornikov, da bi bil sklepčen. Vzrokov temu zavlečenju je več. Glavni so ti, da bo pri prihodnjih volitvah SDS s svojimi par pristasi obsedela na dilci, česar se dobro zaveda. Nadalje se boji g. župan Predan, ki je znan po svojem nastopanju in zmerjanju slovenskih vojakov z lepimi besedami kot »windische Hunde in Trottele«, da je odigral, čeravno se krčevito drži samostojno-demokratskega fraka, s katerim bi hotel zakriti svoje grehe. Konečno je še par neljubih uradnikov tukaj, ki ne plešejo kakor demokrati piskajo in je treba tudi te še preje prisilno premestiti, da jim ne bodo na poti, kakor so že premestili g. nadučitelja Lešnika. Vsled osebnih ambicij par demokratov naj torej trpi cela občina več desetletij, naj propada gospodarstvo, naj se odvzame trgu sodišče, naj Drava odnese še tisti ostanek mostu in naj se končno tudi uniči eksistenca par javnih nameštencev, do katerih hočejo imeti samostojni demokrati patent. Zahteva občanov je, da se razpišejo takoj občinske volitve, ker občina ni nobena institucija za umetno vzdrževanje samostojnih demokratov.

Gospodarstvo.

VAŽNO ZA TRGOVCE IN INDUSTRIJCE.

Trgovska in obrtna zbornica je dobila od ministra saobraćaja A. M. Radojovića naslednji dopis br. 14.733/25 z dne 26. maja 1925, ki ga objavlja vsem interesiranim krogom v ravnaje:

Čast mi je obvestiti zbornico, da se nahaja sedaj na progah bosanskih železnic okoli 1200 za transport popolnoma pripravljenih a ne uporabljenih vagonov kakor se tudi na drugih progah v kraljevini nahaja mnogo vagonov v dobrem stanju, ki pa niso izkoriščeni. Z ozirom na to, mi je čast prositi zbornico:

1. Da takoj podvzame vse kar je potrebno, da se trgovski in industrijski krogi poslužijo teh vozov za potrebe transporta in za izvoz lesa in lesnega oglja, ker jih bodo dobili v prihodnji izvojni sezoni zelo težko ali se jih v obče ne bo moglo dobiti,

2. Da takoj objavi trgovskim in industrijskim krogom svojega okoliša, da je neobhodno potrebno, da brez odlaganja dvignejo blago iz železniških skladišč, ker so ta premajhna, da bi mogla zadovoljiti potrebam trgovcev v nastopajoči izvojni sezoni, a za zidanje novih skladišč ni dovolj časa na razpolago.

Za primer, da se trgovci, ki imajo svoje blago po železniških skladiščih še nedvignjeno, ne odzovejo tej moji upravičeni želji, ki stremi za tem, da se izvoznikom v nastopajoči izvojni sezoni izboljšajo vsi pogoji za obratovanje in ako bodo tudi v bo-

doče držali po cele tedne in mesece blago po železniških skladiščih, smatrajoč jih kot najugodnejše in najcenejše shrambe; tedaj bom podvzel proti njim vse mere in bom med drugim primoran, da povečam ležarino do zlate paritete.

Pričakujem, da bodo zbornica in trgovski krogi z dobro voljo in pravičnim razumevanjem moje namere z vso močjo podpirali, da bodo mgoli izvozniki v nastopajoči sezoni delati brez katerihkoli težkoč in zaprek.

×Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave kvadratnega železa. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 4. junija t. l. v pisarni Stalne vojne bolnice v Ljubljani glede dobave mleka, telečjega mesa, desk, žebeljev, voska, ščetk itd. — Dne 10. junija t. l. pri komandi vojnega okruha v Otočacu glede dobave mesa za garnizijo Otočac. Dne 12. junija t. l. pri intendaturi komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave 4200 ton premoga. — Dne 13. junija t. l. pri odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave 200.000 kg pšenične moke (tipa 80%). — Dne 16. junija t. l. pri odelenju za mornarico v Zemunu glede dobave vrvarskega materiala. — Dne 23. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave gramoza, lomljenega kamna in nasipnega materiala. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

To in ono.

AVANTURISTKA V UNIFORMI MADŽAR-SKEGA OFICIRJA.

Te dni so aretovali na madžarski meji lepo žensko, ki je bila oblečena v uniformo madžarskega oficirja. Prepeljana v Beograd je izjavila, da je Irma Bone, učiteljica iz Vin-kovcev, stara 25 let. Nato je povedala historijo svojega življenja.

Ko ji je bilo 10 let, je zapustila svoj dom ter pobegnila na Madžarsko. Tam je živela od dela svojih rok. Čez dve leti se je podala z nekim Turčinom v Caribrod. Tam je prišla kmalu v harem nekega bega, ki jo je prav dobro plačal.

Ko je bila stara 16 let, je pobegnila iz harema na Bolgarsko. Tam je živela pod napadnim imenom kot Turkinja. Imela je dosti denarja in stanovala je v najboljšem hotelu.

Leta 1914, ko je izbruhnila svetovna vojna, je zapustila Irma Bolgarsko ter se je napotila v Avstrijo. Na Dunaju se je prijavila za bolniško strežnico, in poslali so jo v Sarajevo. Šest mesecev je bila zaposlena v neki vojaški bolnici. Ko se je naveličala, je zahtevala, da jo pošljejo na fronto, da se bo borila s puško v roki. Niso ji ugodili, toda končno se ji je posrečilo pregovoriti upravnika bolnice, da jo je poslal k neki operativni četi.

Tam je oblekla Irma kakor trdi, uniformo avstrijskega vojaka ter se borila ramo ob ramo z moškimi vojaki. Bila je izvanredna hrabra, tako, da je avanzirala v kratkem času do narednika. Pri Višegradu je bila težko ranjena.

Čez dva dni, ko je ozdravila, so jo poslali na rusko fronto v Galičijo. Toda tam ni imela sreče, kakor v Bosni in Hercegovini. Neke noči jo je ujela z drugimi vred ruska kavalerija.

V ujetništvu ji je šlo jako slabo, dokler se ni končno zaljubil v njo neki ruski kapitan. To ljubezen je Irma izkoristila ter pobegnila iz ujetniškega tabora.

Nato je živela v Petrogradu, kakor se ji je ljubilo. Zahajala je v družbe bogatašev in zaslužila jako lep denar. Ko se je, naveličala, se je podala s ponarejenim potnim listom v Rumunijo.

V Bukarešti je živela pet mesecev. Nastopala je kot hčerka bogatega lastnika rudnikov n a Ruskem. Iz Rumunije je krenila, zopet s ponarejenim potnim listom in pod drugim imenom, na Madžarsko.

Tam se je prelevila zopet v Turkinjo. In našel se je neumen bogat žid, ki se je zaljubil v njo. Irma ga je prevarila ter mu ukradla večjo vsoto denarja.

Iz Budimpešte je šla v Szegedin, kjer se je predstavila kot učiteljica. Nekaj časa je živela rezervirano, kmalu pa se je vrgla zopet v avanturo. Nekega lepega dne se je dala kratko ostriti, se preoblekla v moškega ter javila vojaški oblasti. Prosila je, da jo sprejmejo kot dobrovoljca ter jo pošljejo na našo mejo pri Subotici.

Kot vojak je živela monotono in nezanimivo življenje. Postal je torej dolgčas, in neke noči je ukradla svojemu spečemu komandantu uniformo ter jo oblekla. Kot kapetan je šla na to vizitirati straže. Vojaki so jo seveda ubogali ter izvršili vsako njeno povelje.

Vzela je dva madžarska vojaka ter prišla z njima na naše ozemlje. Tu jo je uhapsila naša policija v uniformi madžarskega kapitana.

Sele v vagonu so opazili naši detektivi na svoje nemalo začudenje, da je aretiraneec ženska.

V Beogradu so ugotovili, da gre za eksaltirano avanturistko ter so je ekspedirali odgorskim potom v njeno domovinsko občino, kjer se nahaja sedaj pod strogim nadzorstvom.

ZRAČNA VOJSKA ZOPER GOSENICE.

V večih gozdovih na Nemškem so se razpasle nevarne gosenice, ki ogrožajo mestoma obstanek gozdov. Dosedaj zoper ta mrčes ni bilo nobenega uspešnega sredstva ter so morali mestoma posekati predčasno velike komplekse gozdov, da se ni posušilo drevje. Te dni pa so pričeli preiskuvati novo radikalno sredstvo za iztiranje gosenic. Pri Ebenwaldu so cernirali potom policije 400 km² gozda, nakar so postavili v gotovih razdaljah velike železne lonce, v katerih se je razvijal oster plin, si se je razširil po vsem gozdu. Nad gozdom pa je krožil aeroplan, ki je sipal na drevje zmes kalcija in arzena. Oba poskusa na zemlji sta se dobro obnesla in drugi dan so ležale na zemlji velikanske množine poginjenih gosenic. Kakor trdijo strokovnjaki, sa ta sredstva ljudem kakor tudi divjačini neškodljiva. Poskusi se nadaljujejo.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.
Odgovorni urednik: Zelezničar Aleksander Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

MALI OGLASI

Cena polne strani 20 tiskov Din 5.—, vsaka nadaljnja beseda 50 para.

Abadie

sigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Za 700 Din

mesечно gre vpokojenec, bivši skladničnik več 4 jezikov in vseh pisarniških del kot sluga, inkasant, paznik, nočni čuvaj, skladiščnik ali sluhno. Cenjene ponudbe prositi na upravo lista pod: »Zanesljiv 700«.

Uradnica

z večletno prakso vešča popolnoma vseh pisarniških del, išče službo na deželi. — Ponudbe prositi na upravo lista pod šifro »Vestna in marljiva«.

Sprejme se

več gospodičen na zelo dobro domačo hrano. — Naslov pove uprava lista.

Trgovski uradnik

perfekten knjigovodja in korespondent z dolgoletno prakso išče primerne mesto pri večjem podjetju. — Ponudbe pod »Prvovrstna moč« na upravo lista.

10.000 do 15.000 Din

posojila se odda. Pogoji popolnoma varnost in primerne obresti. Ponudbe na upravo lista pod: »Varnost«.

Kupi se

še dobro ohranjen cepin. — Ponudbe na upravo lista pod »Planinec«.

Seznaniti

se želi mlada gospodična z istotakim gospodom v svrhu skupnih izletov. Cenjene ponudbe na upravištvu lista pod »Vesna«.

Enodružinska

priprosta tudi lahko kmečka hiša se kupi na periferiji mesta Ljubljane. Ponudbe z navedbo cene in lege na upravo lista pod: »Dome«.

Najboljši šivalni stroji in kolesa so edino le

Josip Petelinc-a

znanka

GRITZNER, PHÖNIX in ADLER

za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pouk v voženju brusilcem, večletna garancija.

Delavnica za popravila na veliko. Telefon 913 Na malo.

MODNI SALON

MINKA HORVAT, Ljubljana

STARI TRG ŠTEV. 21

ima vedno v zalogi najnovejše damske in dekliške slamnike in klobuke. — Žalni klobuki vedno v zalogi. Popravila se sprejemajo.

Instrukcije

v vseh predmetih daje dijak gimnazije. — Naslov se izve v upravi.

Prispevajte in agitirajte za Tiskovni sklad »Narodn. Dnevnika«!

„Opeka“

prvovrstne zidake priporoča opekarna

„EMONA“ D. D.

v Ljubljani — Tovarna na Viča (Brdo) — Pisarna v Pražakovi ulici 3. priličje.

K SEZIJI

Brusila za kose znamke „Swatyn“ iz najboljšega brusnega materiala ponuja v preprodajo:

FRANC SWATY

tovarna umetnih brusnih in ostrilnih kamnov Maribor, Jugoslavija.

Zahvala.

Janez Kosler, Peter Kosler, Ema Seemann, roj. Kosler, Mary Kosler in Olga Rudež, roj. Kosler izrekajo vsem, ki so spremili njih mater k večnemu počitku, najpristrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 2. junija 1925.